

knyttet nogen Retspleien eller Politiet vedrørende Gjerning, bliver ledigt, skal saadan Gjevning med de dertil knyttede Indtægter sondres fra Borgmesterembedet og henlægges til en anden Embedsmand, og da der nu, saaledes som Forholdene faktisk ere, vel næppe vil blive Spørgsmaal om Andre, til hvem saadan Gjerning kan henlægges, end Byfogden eller Dommeren, vil altsaa Forslaget under Forudsætning af, at jeg har Ret i, at der virkelig er nogen Politigjerning, som hører under Borgmesteren, ikke under Byfogden, tværtimod føre til, at man fik en Sammenblanding af Politis- og Retsvæsen, som det fremfor Alt maa anses for at være rigtigt at fjerne netop i Henhold til Grundlovens § 71. Jeg tror altsaa ikke, at man har nogen særegen Grund til just at paabe- raabe sig Grundlovens § 71 med Hensyn til det nu foreliggende Lovforslag. Det er kun i saare ringe Grad, tror jeg, at man kan tage denne Grundlovsparagraf til Indtægt til Fordel for Lovforslaget. Men jeg forudsætter ogsaa, at det fornemlig er Grundlovens § 91, man har havt for Øie.

Naar jeg da nu skal nærmere undersøge Indholdet af Lovforslaget, vil jeg dele min Betragtning i to Hoveddele; den ene Del skal være, hvad der maa anses for at være Lovforslagets Hovedtanke, Principet deri, og den anden Hoveddel den Maade, hvorpaa Tanken foreslaas gennemført. Hvad det Første angaar, kan det ganske vist kortelig siges, som det allerede er sagt af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at Hensigten er, at Byraadene faktisk selv skulle vælge deres Borgmestre. I Samlingen 1866—67 var det foreslaaet, at Byraadene selv skulde vælge deres Formænd, saaledes at de, hvis de vilde, dertil kunde vælge den kongevalgte Borgmester, der til den Ende skulde have Sæde og Stemme i Byraadet, men at de ogsaa kunde vælge en Anden end Borgmesteren. Det skulde altsaa bero paa Byraadets frie Valg, om Borgmesteren blev Formand i Byraadet eller ikke. Det vil let ses, at dette ikke falder ganske sammen med, hvad Forslaget gaar ud paa, og jeg skal er- kjende, at fra en vis Side betragtet maa det siges, at Forslaget, der gaar ud paa, at Byerne selv skulle vælge deres Borgmestre, gennemfører en Tanke, der i og for sig maa siges at være rigtig og naturlig, paa en fyl- digere Maade, end hvad der i 1866—67 blev vedtaget af Folkethinget. Spørgsmaalet er jo imidlertid, om det kan anses for at være tilraadeligt, at man giver Tanken denne fuldligere Gennemførelse. Man var i Maret 1866—67 ingenlunde blind for, at det Spørgs- maal nødvendig maatte fremstille sig, om ikke det

Konsekvente og Korrekte maatte være det at lade Byraadet selv vælge Byens Borgmester. Derom udtalte imidlertid Udvalget, at hele Udvalget ialtfald for Tiden havde opgivet Tanken om særlige, af Kommunen selv valgte Borgmestre. „Man havde troet at burde blive staaende ved at gennemføre Loven af 23de Januar 1862 om Ophævelsen af Tvedelingen af den kommunale Styrelse mellem Magistrat og Borgerrepræsentation.“ Man fandt altsaa i 1866—67, at det ikke var betimeligt og altsaa ikke tilraadeligt at gennemføre Tanken saaledes fuldt ud, at Byerne selv skulde vælge deres Borgmestre, og denne Opfattelse, hvori, som sagt, hele Udvalget var enigt, blev i Virkeligheden godkendt af Folkethinget i dets Helhed, ikke blot forsaavidt Udvalgets Forslag blev vedtaget, men navnlig ogsaa forsaavidt der ikke fremkom noget Forslag, som gik videre, som gik ud paa, at Byerne selv skulde vælge deres Borgmestre. De Grunde, som bleve gjorte gældende i sin Tid for at blive staaende ved at give Byraadet Afgang til at vælge Borgmesteren til Formand, men tillige Frihed til at vælge en Anden, vare væsentlig, at det kunde forudsættes muligvis at ville føre til Beslutninger i enkelte Byer, der vilde overstige deres Kræfter, hvis man vilde kaste Byrden af selv at vælge deres Borgmestre over paa Byerne, og dernæst ogsaa den Betragtning, at det jo heller ikke var sikkert, at der i alle Byer vilde være et saadant Fond af Dygtighed og Erfaring og desuden af god Tid tilovers for enkelte Borgere, som det vilde være ønskeligt, for ikke at sige nødvendigt, at have til Raadighed, naar Byraadene selv skulde vælge deres Borgmestre. Man gik med andre Ord ud fra, at der i det Hele taget, i det Store og Almindelige, maatte siges at være tilstede hos Byernes Borgmestre saa megen Erfaring og Dygtighed, at det vilde være betænkeligt at berøve Byerne denne Dygtighed, denne Erfaring, ialtfald mod deres egen Villie og Dnske. Man var ingenlunde blind for, at der kunde være Tilfælde, saaledes som nærmere udviklet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, hvor den paagældende, af Kongen bestfittede Borgmester maatte anses for at være en mindre heldig Personlighed; man var ingenlunde blind for, at der ialtfald kunde have udviklet sig eller i Tidens Løb kunde udvikle sig en saadan Misstemning mellem Borgmesteren og Byraadets Medlemmer, at den forstnevnte ikke vilde kunne blive istand til at virke med Held og til Betsignelse i sin Gjerning som Byraadsformand, men netop fordi begge disse Ting kunde tænkes, var det, at man dengang ansaa det for hensigts-